

Către: Octavian ARMAȘU
Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei

Copie: Dumitru ALAIBA
Ministru al Economiei

Copie: Ion LUPAN
Secretar al Consiliului Economic de pe lângă Prim-Ministru

Nr. 17 din 21 februarie 2023

Ref.: Avizarea unor proiecte ale Hotărârilor Comitetului executiv al BNM (PSP nonbancari)

Stimați domni,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”) și vă mulțumim frumos pentru deschiderea de care dați dovadă pentru a pune în discuții subiectele importante pentru mediul de afaceri.

În cazul reglementărilor ce vizează sectorul financiar non-bancar, pe dimensiunea prestatorilor serviciilor de plată în mod special, deoarece recomandarea de consultarea părților interesate este o prioritate specificată inclusiv în preambulul PSD2 (pct.108), inclusiv fiind specificat și aceea că în cazul în care este necesar pentru obținerea unui echilibru adecvat de opinii autoritatea ar trebui să depună eforturi speciale pentru a obține punctele de vedere ale actorilor nebancari relevanți.

Urmare a examinării proiectului Hotărârii Comitetului executiv al BNM „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea prestatorilor de servicii de plată nebancari”¹, precum și a proiectului Hotărârii Comitetului executiv al BNM „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la licențierea și înregistrarea societăților de plată, a societăților emitente de monedă electronică și a furnizorilor de servicii poștale în calitate de prestatori de servicii de plată și/sau emitenți de monedă electronică”², au apărut o serie de comentarii vizavi de acestea, care se prezintă, după cum urmează:

- **Despre cerințe față de necesitatea înregistrării sucursalelor vs agenților în Moldova.** În conformitatea cu PSD, cerințele față de agent și cerințele față de sucursală diferă, fiindcă, în practica UE, sucursala se deschide doar în afara țării. În PSD2, la art. 14 p. 1 alin. (a), se prevede ca în țara de origine se înregistrează doar agenții nu și sucursale, iar PSD2 p. 1 ultimul aliniat, prevede că „Sucursalele instituțiilor de plată sunt înscrise în registrul statului membru de origine dacă sucursalele respective prestează servicii în alt stat membru decât statul membru de origine.” Prin urmare este corect separat de specificat cerințele de înregistrare față de agent și față de sucursale, cu accent de menținere a necesității de înregistrat doar sucursalele deschise peste hotarele țării, deoarece licența BNM se extinde asupra întregii țări ceea ce exclude posibilitatea de echivalare a sucursalelor, specificate în Codul civil modernizat cu cele ce ar trebui să fie tratate doar prin prisma teritorialității (în afara țării).

¹ <https://www.bnm.md/ro/content/proiectul-hotararii-comitetului-executiv-al-bnm-pentru-aprobarea-regulamentului-cu-privire-1>

² <https://www.bnm.md/ro/content/proiectul-hotararii-comitetului-executiv-al-bnm-pentru-aprobarea-regulamentului-cu-privire-2>

- **Despre necesitatea înregistrării, în calitate de agent, a unui alt PSP licențiat în Moldova.** În regulamentele supuse consultațiilor, în opinia noastră, greșit se interpretează că prestarea serviciilor de plată de către un prestator de plată către alt prestator de plată se face în calitate de agent, contrar definiției de agent, care clar spune ca agentul acționează în numele PSP și pe seama PSP, iar PSP care oferă servicii altui PSP acționează în numele propriu și, astfel, nu îndeplinește condițiile de bază a agentului. Mai mult ca atât, art. 2 p. 13 al Legii 114/2012 prevede faptul că legea nu se aplică asupra operațiunilor de plată efectuate între prestatorii de servicii de plată, inclusiv agenții de plată sau filialele acestora, în nume propriu. De asemenea, la prestarea serviciilor de plată între PSP, nu se îndeplinește prevederea prevăzută în PSD2 la art. 19 alin. 7 - (7), și anume că "Instituțiile de plată se asigură că agenții sau sucursalele care acționează în numele lor informează utilizatorii serviciilor de plată în privința acestui fapt", ceea ce iarași denotă că serviciile de plată prestate între PSP naționali/străini nu pot reprezenta relații de agenți și nu necesită înregistrare în registrul BNM.
- **Despre înregistrarea unei sucursale străine.** În regulamentul de licențiere a fost inclusă înregistrarea sucursalei PSP străine, care a fost elaborată după principiul de înregistrare a sucursalei în PSD2 în cadrul unui stat membru UE. Prin urmare, au fost omise unele clauze care expres prevăd că activitatea sucursalei străine se începe doar după înregistrarea acesteia (sucursalei) în țara de origine³. Or, în înțelegerea noastră, PSP străin ce dorește să își desfășoare activitatea în Moldova ar trebui să solicite licențierea BNM și, cu documentele confirmative, să meargă la autoritatea bancară din țara de origine și să solicite înregistrarea sucursalei în registrul ținut de aceasta. Ulterior, având această înregistrare, să poată să își desfășoare activitatea în Moldova, după înregistrarea finală în registrul BNM.
- **Despre condițiile inechitabile de înregistrare a sucursalelor naționale vs străine.** În opinia noastră, nu este corectă înregistrarea sucursalei străine ca o singură sucursală în regulamentul BNM, ținând cont că prestatorii de plată interni înregistrează la BNM toate filialele (sucursalele), ceea ce formează condiții neloiale de activitate între PSP. Reamintim că în PSD2, noțiunea de "sucursală" se referă la înregistrarea sucursalei în registrul țării de origine⁴. De asemenea sucursalele înregistrate de un prestator de plată din alt stat, trebuie să dețină și obligația de a înregistra agenții de plată din Republica Moldova în Registrul BNM în aceleași condiții cum o fac prestatorii de plată locali.
- **Despre autorizarea persoanelor-cheie ale PSP nebancari.** În regulamentul de licențiere al BNM se prevede autorizarea persoanelor-cheie ale PSP nebancari, ceea ce nu corespunde prevederilor PSD2 – unde nu sunt specificate persoane cheie. În conformitate cu practica din România, unde BNR a implementat prevederile PSD2, se prevede autorizarea organelor de conducere ale PSP fără a fi incluse persoanele cheie⁵, care este elaborat atât în conformitate cu cerințele PSD2, cât și a Ghidului EBA/GL/2017/09 privind informațiile care trebuie furnizate pentru autorizarea instituțiilor de plată și a instituțiilor emitente de monedă electronică și pentru înregistrarea furnizorilor specializați în servicii de

³ Din PSD2: art. 28 p. 3 alin. 2 - Din momentul înscrierii în registrul menționat la articolul 14, agentul sau sucursala își poate începe activitățile în statul membru gazdă relevant

⁴ Din PSD2: Art. 4, alin. 1 - „sucursală” înseamnă un punct de lucru, diferit de sediul central, care constituie o parte a instituției de plată, care nu are personalitate juridică și care efectuează direct, integral sau parțial, operațiunile inerente activității unei instituții de plată; toate punctele de lucru constituite în același stat membru de o instituție de plată al cărei sediu central este în alt stat membru sunt considerate ca fiind o singură sucursală

⁵ Regulamentul nr. 5 din 13 decembrie 2019 privind instituțiile emitente de monedă electronică - <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/221078>

informare cu privire la conturi⁶. La art. 14 alin.(1), Regulamentul BNR⁵ prevede că "Banca Națională a României evaluează în ce măsură persoanele responsabile pentru conducerea și administrarea activității de emiteri de monedă electronică și, după caz, de prestare de servicii de plată au o bună reputație și dispun de cunoștințe și experiență adecvate pentru desfășurarea activității de emiteri de monedă electronică și, după caz, de prestare de servicii de plată." Evaluarea persoanelor cu funcții-cheie sunt evaluate de BNR doar pentru instituții de credit⁷, ceea ce se referă și la prevederile ce țin de Ghidul EBA/GL/2017/12 privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și a persoanelor care dețin funcții cheie, care se aplica membrilor organului de conducere a instituțiilor de credit, a firmelor de investiții, a societăților financiare holding și a societăților financiare holding mixte⁸. Respectiv, aceeași abordare ar trebui luată și în Republica Moldova.

Suplimentar, considerăm important de a completa prevederile regulamentelor scoase în consultare publică și/sau altor regulamente ce țin de activitatea prestatorilor de plată (bancari și nebancari) cu unele prevederi ce țin de:

- **Despre obligațiile administratorilor de cont, în ceea ce privește metodele și standardele de acces la conturi pentru serviciile de inițiere și informare.** Considerăm necesar suplimentarea regulamentelor cu prevederile prevăzute în preambulul la PSD2 (p. 93), după cum urmează: "Este necesar să se instituie un cadru juridic clar care să stabilească condițiile în temeiul cărora prestatorii de servicii de inițiere a plății și prestatorii de servicii de informare cu privire la conturi să poată să își ofere serviciile cu consimțământul titularului de cont, fără a fi nevoiți să utilizeze un anumit model de afaceri impus de către prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont, indiferent dacă se bazează pe acces direct sau indirect, pentru furnizarea acestor tipuri de servicii. Prestatorii de servicii de inițiere a plății și prestatorii de servicii de informare cu privire la conturi, pe de o parte, și, pe de altă parte, prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont ar trebui să respecte cerințele necesare privind protecția și securitatea datelor stabilite sau menționate în prezenta directivă ori incluse în cadrul standardelor tehnice de reglementare. Aceste standarde tehnice de reglementare ar trebui să fie compatibile cu diferitele soluții tehnologice disponibile. Pentru a asigura comunicarea în condiții de siguranță între participanții relevanți din cadrul acestor servicii, ABE ar trebui, de asemenea, să precizeze cerințele privind standardele comune și deschise de comunicare care să fie puse în aplicare de către toți prestatorii de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont și care permit furnizarea de servicii de plată online. Aceasta înseamnă că respectivele standarde deschise ar trebui să asigure interoperabilitatea diferitelor soluții tehnologice de comunicare. Aceste standarde comune și deschise ar trebui să asigure și faptul că prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de administrare cont este conștient că este contactat de un prestator de servicii de inițiere a plății sau de un prestator de servicii de informare cu privire la conturi și nu de clientul însuși. De asemenea, standardele ar trebui să asigure faptul că prestatorii de servicii de inițiere a plății și prestatorii de servicii de informare cu privire la conturi comunică în condiții de siguranță cu prestatorul de servicii de plată care oferă servicii de

⁶ https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2015792/02fd5f2e-15f3-402f-be59-a00fce1908c5/Guidelines%20on%20Authorisations%20of%20Payment%20Institutions%20%28EBA-GL-2017-09%29_RO.pdf?retry=1

⁷ Regulamentul nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit <https://www.bnr.ro/apage-Mobile.aspx?pid=404&actId=326618>

⁸ https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/joint-esma-and-eba-guidelines-on-the-assessment-of-the-suitability-of-members-of-the-management-body?fbclid=IwAR1mVwsXdyZndhhMVzU-qfBg1Rdy2oBSCcE37b9_PvrwOdxJSJ2t1A13Y

administrare cont și cu clienții implicați. În procesul de elaborare a acestor cerințe, ABE ar trebui să acorde o atenție deosebită faptului că standardele care urmează a fi aplicate ar trebui să permită utilizarea tuturor tipurilor de dispozitive obișnuite (cum ar fi calculatoarele, tabletele și telefoanele mobile) pentru efectuarea diferitelor servicii de plată.”

- **Despre digitalizarea interacțiunii agenților economici vizați cu Banca Națională a Moldovei.** Anterior, AmCham a abordat acest subiect⁹ și am aprecia să putem avansa în crearea unui grup de lucru a cărui scop ar fi digitalizarea interacțiunilor pe care le are mediul de afaceri cu Banca Națională a Moldovei, inclusiv prin utilizarea datelor disponibile prin interoperabilitate la autoritățile guvernamentale. Astfel, cu regret observăm că în regulamentele propuse de BNM la consultare publică, este prevăzut că depunerea setului de acte la eliberarea licenței se realizează în original sau în copii, după caz legalizate (aici se includ și documentele despre fondatori, despre înregistrarea companiei și alte acte aferente). Este de menționat că originalele se solicită chiar dacă documentele au fost prezentate prin sistemul informatic al Băncii Naționale. De asemenea se prevede că depunerea setului de documente pentru înregistrarea agentului de plată se realizează în original sau copii legalizate. La acest capitol se depun originalul cererii, copiile buletinelor, originalul extrasului din registrul de stat, copia actului de numire în funcție a directorului, originalul cazierului judiciar, copiile diplomelor de învățământ, originalul certificatului de la fisc de lipsa a datoriilor, originalul anchetei agentului, (toate copiile urmează să fie autentificate notarial) – acte ce ar putea fi ușor colectate prin implementarea interoperabilității de către Banca Națională a Moldovei. Tot aici cererea și documentele de înregistrare a agentului se prezintă electronic/scanate prin sistemul informatic al Băncii Naționale și se depune suplimentar pe suport de hârtie la BNM. Procesele de colectare a actelor nu sunt ajustate la faptul că actele pot eliberate în format electronic și nici nu țin cont de faptul că legalizare a buletinelor, diplomei de licență, hotărâri de numire în funcție, obținerea cazierelor și certificatelor de lipsă a datoriilor (nici nu se ia în considerare prevederile legale cum ar fi art. 131 alin. 53 al Codului Fiscal), ceea ce face birocratizat și dificil procesul de colectare a documentelor, ca urmare a faptului că diferite instituții eliberează în termen diferit actele necesare și persistă riscul major ca unul din acte să depășească termenul acceptat de BNM de la eliberarea actului (să expire), până la depunerea întregului set la BNM.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă îndemnăm să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

⁹ https://www.amcham.md/st_files/2022/10/17/83_2022_AmCham_Paperless%20for%20banking.pdf